

Nr 7.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bestridande av kostnader för reparation av sjömättningsfartyget Svalan; given Stockholms slott den 13 januari 1923.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1923.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Vid generalbesiktning, som efter avslutandet av 1922 års sjömätningar företagits å det för 42 år sedan byggda sjömättningsfartyget Svalan, har det visat sig nödvändigt, att vissa reparationsarbeten ut-

föras å fartyget, vilka enligt kostnadsförslag från ingenjördepartementet vid flottans varv i Stockholm kunna utföras för ett belopp av 35,000 kronor.

Med överlämnande av nämnda kostnadsförslag har chefen för sjökartverket i skrivelse den 13 november 1922 anmält, att ingen möjlighet funnes att med de medel, han disponerade, verkställa reparationen i fråga. Överskridande hade nämligen redan ägt rum av den post å 100,000 kronor, som enligt 1922 års stat för kartverkets allmänna utgifter anvisats för rustning och underhåll av fartyg, båtar och annan mätningmateriel. Övriga å samma stat uppförda poster kunde icke förväntas lämna något överskott utöver vad som erfordrades dels för täckande av den genom nyssnämnda överskridande uppkomna brist och dels för säkerställande av övergången till omläggningen av budgetåret. I betraktande av utgiftens relativa storlek kunde denna ej heller under påföljande budgetperiod täckas av kartverkets för underhåll av fartyg anvisade medel. Kartverkschefen har därför anhållit, att det för reparationen behövliga beloppet måtte ställas till förfogande från anslaget till oförutsedda utgifter och med avseende å ärendets brådskande natur anfört följande.

»Under sistlidne sommar framträdde otvetydiga tecken på att fartyget i sin helhet måste underkastas generalbesiktning så snart ske kunde efter expeditionens avslutande. — — —

Skulle min hemställan icke kunna bifallas, anser jag mig pliktig anmäla, att Svalan icke kan rustas för att deltaga i 1923 års mätningar. Härigenom nödgas jag avbryta de sedan två år pågående betydelsefulla mätningarna i Kattegatt, vilket i sin tur skulle medföra ytterligare uppskov med utgivandet av nytt sjökort över Hallandskusten, varigenom ett för sjöfarten trängande behov icke inom beräknad tid skulle kunna tillgodoses. I detta sammanhang anhåller jag få meddela att vår förra sjömätning av denna del av Hallandskusten verkställdes under åren 1814—1815, och äro dessa mätningresultat på grund härav helt naturligt synnerligen bristfälliga. Tack vare de av Svalan under sommaren 1922 verkställda mätningarna anträffades långt ut till sjöss ett nytt grund av sådan beskaffenhet, att lotsstyrelsen ansåg sig föranlåten att förflytta fryskeppet »Fladen» längre nordvärt. Avslutandet av uppmätningen av de för den mera djupgående trafiken viktiga områdena i denna del av vår västra kust är en angelägenhet av vikt för all den stortrafik, som är på väg till eller från Öresund och de där bakom liggande farvattnen.

Något annat av sjökartverkets fartyg lämpar sig icke för avslutande av de igångsatta mätningarna, och något flottans fartyg, som med hänsyn till lämplighet och låga driftkostnader eventuellt kunde av sjökartverket för detta ändamål få disponeras, står tyvärr ej till buds. På grund härav anhåller jag få fästa uppmärksamheten på, att det är av stor betydelse för såväl sjömätningsarbetet som sjöfarten längs Hallandskusten, att Svalans reparation kan igångsättas i så god tid att fartyget kan deltaga i 1923 års mätningsexpedition, vilken är avsedd att börja i slutet av april månad.»

Kommerskollegium har efter remiss avgivit utlåtande i fråga om behovet av, att sjömätningarna i Kattegatt omedelbart fortsattes. Kollegium har därvid åberopat yttrande i ärendet av dess sjötekniska biträde, som bland annat anför:

»Enligt uppgifter från Sveriges geologiska undersökning m. fl. höjer sig svenska landet oregelbundet, och vid Sundsvall uppgår höjningen till 0,9 meter på hundra år. Det ligger därför i öppen dag att, fränsett de i äldre tider brukliga primitiva mätningemetoderna, våra äldre sjökort icke numera kunna fylla sitt ändamål att utgöra grundvalen för en trygg navigering. Det skulle följaktligen bliva till synnerligen stort men för handelssjöfarten, om sjömätningarna för något år inskränktes, enär erfarenheten otvetydigt giver vid handen, att tvärtom en ytterligare utvidgning är nödvändig för att hålla jämna steg med sjöfartens utveckling.

Beträffande sjökorten över västkusten äro dessa med undantag av skärgårdarna utanför Strömstad och Göteborg grundade på sjömätningar utförda under åren 1814—15, 1850 och 1861. Större delen av sjön utanför Hallandskusten sjömättes under förstnämnda årtal, varför dessa områden tydligen torde först böra ifrågakomma under kommande års sjömätningar. Våra stora transoceanå angares kurs mellan Göteborg och Öresund ligger därjämte nära norra delen av halländska kusten, varför sjömätningarna därstädes med hänsyn även till dessa fartygs djupgående och stora värde icke böra uppskjutas.»

För egen del har kommerskollegium framhållit den synnerliga nödvändigheten av att de mätningar, varom här är fråga, i största möjliga grad påskyndades samt därför funnit i hög grad önskvärdt, att erforderliga medel för reparation av sjömätningsskutan »Svalan» snarast möjligt ställdes till chefen för sjökarteverket förfogande.

Chefen för sjökarteverket har framhållit och kommerskollegium kraftigt understrukt vikten för sjöfarten av att omedelbart fortsätta de påbörjade sjömätningsarbetena utanför Hallandskusten, vilket farvatten icke undergått sjömätning sedan åren 1814—1815. För dessa mätningar till havs lämpar sig emellertid intet annat av sjömätningsskutan än Svalan, vilken, såsom nämnt, vid generalbesiktning sistlidne höst befunnits kräva vissa nödvändiga reparationer för en sammanlagd kostnad av 35,000 kronor. Dessa reparationer, utan vilka skutan bestånd äventyras, torde alltså böra igångsättas i god tid före början av nästa sjömätningssäsong; men, enligt vad utrett blivit, lämna varken de i riksstaten uppförda, till bestridande av allmänna utgifter för sjömätningsskutan avsedda anslagen eller andra, till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel tillgång till täckande av dessa opåräknade utgifter. Vid sådant förhållande och då under angivna förutsättning med reparationsarbetets påbörjande ej kan anstå längre än till slutet av februari 1923,

Departements-
chefen.

anser jag, att riksdagens medgivande bör inhämtas till att ett belopp av högst 35,000 kronor må för ändamålet tagas i anspråk från förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till bestridande av kostnader för reparation av sjömättingsfartyget Svalan må utav det i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 till oförutsedda utgifter vid sidan av huvudtitlarna uppförda förslagsanslag å 500,000 kronor tagas i anspråk ett belopp av högst 35,000 kronor.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Thomas Adlercreutz.